

השבת של רבי נחמן מברסלב

אזכרון (בא מורינו ר' ישראל) בער ארוסי בן ר' אייזיק שאה, זצ"ל

לבו וכי' ואפילו אחר שהביא ה' יתברך עליו כל העשר מכות והכרח להוציא את ישראל ממצרים חזר וקיבץ כל חילותיו ורדף אחריהם, וכמו כן ממש עובר על כל אדם בכל זמן וכל אחד יכול להבין בעצמו כל זה לפי בחינתו וערכו איך שעוברים עליו כמה עליות וירידות כמה וכמה פעמים, שכל זה נמשך מבחינה הנ"ל בחינת גלות מצרים, כי עיקר הגלות הוא גלות הנפש וכל הגליות מְכַנְנִים בשם מצרים.

וכל זה נמשך מעניין הנאמר בהשיות [לקוטי מוהר"ן א' - סימן ע"ב], שיש כמה בחינות ביצר הרע ומרובי הכחות והבחינות שיש בהיצר הרע משם נמשך כל זה מה שבכל פעם מתגבר מחדש. ואפילו לאחר מתן תורה שכבר פסקה זְהַמְתָּן והיה להם חרות ממלאך המוות וכי' וזכו לְקַדְשָׁה נפלאה ונוראה, אף על פי כן התגרה בהם אחר כך עד שהחטיא קצתם בחטא העגל.

והדבר פלא מאד: מאין נמשך זאת שאחרי שפסקה זְהַמְתָּן וזכו לנבואת פנים בפנים יפלו אחר כך כל כך, אך כל זה נמשך מעניין הנ"ל שיש כמה בחינות ביצר הרע ואפילו צדיקים גדולים ונוראים יש להם יצר הרע שהוא מלאך הקדוש וכי' וכי' ומשם נמשך כל הנסיונות המבארים בתורה שנסו אבותינו את הקדוש ברוך הוא, כי אף על פי שזה היצר הרע של הצדיקים הוא בחינת מלאך הקדוש ממש והוא רק בחינת דינים

עליונים שלא זכו עדיין להמתיקם וכי', אף על פי כן גם הצדיקים שאינם זוכין להמתיק אלו הדינים ולשבר זה היצר הרע שהוא מלאך הקדוש יכול אחר כך להתגרה בהם כל כך עד שיפיל אותם מאד, חס ושלום, ויטעה אותם מה' יתברך ויתעה אותם מאד כמו שטעו אז בעגל, לולי משה שעמד בפרץ והוציאם מזה וכיפר בעדם, וכן עברו כהנה וכהנה על כמה גדולים שהיו גדולים במעלה ואחר כך נפלו מאד, רחמנא לצלן, וכל זה נמשך מבחינה הנ"ל. ועל כן אמרו רבותינו ז"ל: ואל תאמין בעצמך עד יום מותך, על כן צריכין תמיד לצעק אל ה' ולסלק ולהשליך מאתו כל החכמות שמהם כל הבלבולים רק לילך באמת ובתמימות ואז לעולם לא ימוט, כי צעקה ותפלות ותחינות ובקשות מועילים תמיד, יהיה איך שיהיה. (לקוטי הלכות - הלכות שילוח הקן ד' - אות ו')

שיחות
(מרי ישראל אודסה, זצ"ל - המשך)
... ברסלב זה אמת, וְכֵלֶם צריכים לקבל מרבנו. ואם הם מתנגדים לרבנו אז הם שקר! הפך צדיק זה רשע. הפך האמת זה שקר! רבנו הקדוש אומר: "עברה לא שייך לישראל", עוונות זה שייך רק לגויים, זה לא שייך לנו. נו, אז איך באים לעוונות? באים לעוונות על-ידי שנעלם הראש-בית האמת, הצדיק האמת, שבביל זה באים לעוונות. הגמרא אומרת: "אין אדם עובר עברה, אלא אם-כן נכנס בו רוח שטות", רוח שטות זה הפך הדעת. על-ידי שנעלם הדעת, על-ידי שנעלם רבנו - באים לעוונות. יש רשעים רוצחים שהם מרחיקים מסתירים מן העולם את האמת, רוצים רק כסף, כסף וכל התאוות. רבנים, יש רבנים כאלה, בוודאי... הם רבנים, אבל לא צדיקים, יש בהם שקר הרבה, מחפשים שקר וכבוד ופרסום. אין לנו שום שייכות, שום קשר אתם. הם יגידו עלינו מה שיגידו, אבל הם לא רוצים להכניע עצמם, הם לא מחפשים אמת, הם מחפשים כסף וכבוד וגאווה, זהו. אבל האמת יתגלה, השקר יפול והאמת יקום. אוי איך יתביישו הרשעים...
עיקר התרחקות ישראל מאביהם בשמים ועיקר כלל כל הפגמים וכל החרבנות ואריכות הגלות - הכל על-ידי ההעלמה הגדולה שנתעלם אור

וידבר אלקים... אני ה'... (שמות ו, ב)
וזה שהודיעו ה' יתברך מה ששגה בפרשה זאת של וארא, שנמשך לעניין הקודם על שאמר ילמה הרעתה', כמו שפירש רש"י. וזהו: "וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני ה'". כי כל הקושיות שקשה על ה' יתברך נמשך מהסתרת האמת שמשם נמשכין דרכי ה' שאי אפשר להשיג, שהם בחינת צדיק וטוב לו, צדיק ורע לו, רשע וטוב לו וכי'. והכל שבביל הבחירה. וזהו: "וידבר אלקים", בחינת דין וכי'. "ויאמר אליו אני ה'", בחינת רחמים. היינו שהודיעו כי ה' הוא האלקים והכל אחד, כי מידת הרחמים ומידת הדין הכל אחד באמת לאמתו, רק שאי אפשר להשיג זאת, כי עצם אמיתת דרכיו ומידותיו יתברך אי אפשר להשיג, כמו שאי אפשר להשיג עצמותו יתברך.

וזהו: "וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא-ל-ש-די ושמי ה' אל נודעתי להם". כי עיקר התגלות אמיתת אלקותו יתברך היה על ידי האבות: אברהם, יצחק ויעקב. אבל אי אפשר לגלות האמת בפעם אחד, כי האמת צריך להתברר בזה העולם הבחירה דייקא בכל דור ודור עד שיבוא משיח, אז יתגלה האמת בשלמות, כי ה' יתברך אחד ושמו אחד, שזה עיקר האמת בחינת קְלוּ אחד קְלוּ טוב קְלוּ קדש. אבל אף על פי כן מצד המקבלים יש חלוקים רבים בעניין השגת אמיתתו יתברך לכל חד כפי גייעתו בעבודתו יתברך, שזהו בחינת "נודע בשערים בעלה" - לכל חד כפום מה דמשער בלביה [לכל אחד כפי מה שמשער בלבן], היינו כפום גייעתו להשיג אמיתתו יתברך, כמו כן זוכה לשעורין דלביה. וכמובא בזוהר הקדוש בכמה מקומות, דאית מארי דידין ורגלין שמשגיגין בבחינה זאת שנקרא ידן וכי' וכי'. ואית בלבושין דמלכא וכי' ואיהו לא אשתי בכל אתר וכי'. וכל אחד כפי השגתו את אמיתתו יתברך, כן נתגלה לו סוד שם משמותיו יתברך כפי ההשגה. כי יש שבעה שמות שאינם נמחקים ויש ביניהם כמה דרגות. ושם הויה ברוך הוא הוא למעלה מְכַלֵּם, כי הוא בחינת שם העצם, אבל גם כל השמות אפילו שם הויה ברוך הוא, הוא רק בבחינת אחר הבריאה שגילה שמותיו יתברך להצדיקים כדי שיוכלו להשיג אמיתתו יתברך, כי קדם הבריאה אין לו שם כלל, כמו שכתוב: ואנת לית לך שם ידיע וכי' וכמובא בכל ספרי המקבלים. ובבחינת אלו הנ"ל הוא החילוק שבין מדרגות הצדיקים שאף על פי שְׁכֵלֶם מכירין ויודעין אמיתתו יתברך שהוא קְלוּ אחד קְלוּ טוב וכי', אף על פי כן יש ביניהם חילוק גדול וכנ"ל. וכפי החילוק שביניהם, כמו כן משיג כל אחד שם משמותיו יתברך וכנ"ל. (לקוטי הלכות - הלכות ריבית ה' - אות ל"א)

ויחזק לב פרעה... (שמות ז, יג)
כל מה שעבר על ישראל ביציאת מצרים וקבלת התורה ואחר כך, וכל המלחמות לכבש ארץ ישראל וכל מה שעבר עלינו אחר כך, הכל כאשר לכל עובר על כל אדם שרוצה לזכות לחיי עולם שבהכרח שיעבר עליו כמה מיני מלחמות בלי שיעור, ובכל עת שרוצה להתעורר ולהתחזק בעבודת ה' מתגברים בכל פעם יותר, ובפרט בהתחלה. כמו שהיה ביציאת מצרים, שנתקף כשבא משה אל פרעה להוציא את ישראל, התגרה בהם ביותר ואמר: תכבד העבודה וכי'; כי הסטרא אחרא, כשרואה שבא צדיק אמתי בחינת משה ורוצה להוציא איש הישראלי מגלות נפשו, הוא מתגרה ומתגבר עליו יותר ויותר ומכביד עליו על העולם הזה והתאוות והפרנסה, עד שקשה עליו לזוז ממקומו לשוב לה' יתברך, אבל דרך ישראל עם קדוש שהם תופסין אמונות אבותיהם בידיהם ובכל פעם הם צועקים אל ה', ועל ידי זה הם מכניעין בכל פעם פרעה וחילותיו שהם הסטרא אחרא וכתותיהם, אבל אף על פי שמכניעים הם חוזרין ומתגברין בכל פעם וכן פעם אחר פעם כמה פעמים כמו פרעה שבכל עת שבא עליו איזה מכה נכנע קצת, אבל אחר כך חזר והתגבר, כמו שכתוב: ויחזק לב פרעה ויכבד את

כל אור שפינו אתפוסם בשלום
בר פתקיהות פסאלאב ...

הצדיק האמת, שהוא בחינת הראש בית שבשבילו הייתה כל הבריאה כלה, ועל-ידו קיום כל הבריאה, ועל ידו יהיה עיקר גמר התיקון הגאולה האחרונה בשלמות.

יש ב'ספר המדות' דבור מרבנו שגילה: "ביאת המשיח תלוי בקרבת הצדיקים!" נו, אנוח יודעים שדברי רבנו הם מעינות, כל דבור הוא מעין חכמה. מי הם הצדיקים? "לצדיקים" זה לשון רבים - רבנו הקדוש זה העיקר, ותלמידו הקדוש רבי נתן. הצדיקים הם רבנו הקדוש ואנשי האמתיים..

רק דבור אחד של רבנו הוא כל התורה, דבור אחד! כל דבור שלו הוא הרפואה לכל ישראל!

העיקר הוא הרבי, הצדיק, הראש בני ישראל. הוא מאיר בנו התורה והמצוות וכל התקונים שאנחנו צריכים. הצדיק הוא מלמד אותנו איך ללמד התורה ואיך לקיים התורה והכל. הוא מאיר בנו האמונה הקדושה וחיים כזה ואמונה כזאת שלא היה בעולם עדיין...

סיפור

(חיי מוהר"ן - אות פד)

מה שסיפר (רבנו ז"ל) קדם ראש השנה תקס"ט, סוף קיץ תקס"ח, ובאותו העת הביא לו השוחט מטעפליק כסא נפלאה.

וסמוך לזה סיפר זאת שראה במראה או בחלום שהביאו לו כסא, והיה אש סביבה. והלכו כל העולם אנשים ונשים וטף לראותה. וכשחזרו משם, אזי תכף נתקשרו זה עם זה ונעשה שידוכים ביניהם. וגם כל מנהיגי הדור כלם הלכו לראותה. ושאלתי כמה היא רחוקה, ומפני מה תיכף נעשו שידוכים. והלכתי והקפתי סביבם לילך שם.

ושמעתי שהולך ובא ראש השנה. והייתי מספק אם לחזר אם להתעכב שם, והייתי נבוך בדעתי ואמרתי בלבי: איך אשאר בכאן על ראש השנה, ואמרתי בדעתי לפי הגוף חלוש שיש לי למה לי לחזר והייתי שם. ובאתי להכסא וראיתי שם ראש השנה, ראש השנה ממש. וכן יום כיפור, יום כיפור ממש. וכן סכות, סכות ממש. גם שמעתי שהיו צועקים (ישעיה א). "חדשיכם ומועדיכם שגאה נפשי", מה לכם לדון את העולם, ראש השנה בעצמו ישפוט. וברחו כלם עם כל מנהיגי הדור כלם ברחו.

וראיתי שם שהיה חקוק על הכסא כל צורות של כל ברואי עולם, וכל אחד היה חקוק עם בת זוגו אצלו ובשביל זה נעשין תיכף שידוכים. כי כל אחד מצא שם וראה בת זוגו. ומאחר שבימים הקודמים למדתי, נפל בדעתי שפסוק (דניאל ז): "כ'רסיה שיביבין דיי נור" ראשי-תיבות "שדכ", כי על ידי הכסא נעשין שידוכין כני"ל, גם כרסיה ראשי-תיבות ראש-השנה יום-כיפור סכות. ועל כן בשמיני עצרת זווגא דמטרוניתא. ושאלתי מה יהיה פרנסתי, ואמרו לי שאהיה שדכן והאש הקיף סביבו.

כי באמת ראש השנה היא טובה גדולה, כי הוא מועד שהלבנה מתכסה בו, שעל זה נאמר (חילון ס): "הביאו עלי כפרה. והוא טובה גדולה להעולם, כי על ידי זה אנו יכולין לבקש כפרה בראש השנה.

עיינ כל זה בהתורה תקעו בחדש שופר, ויבן ה' את הצלע. המדבר משורשי נשמות הכלולים בכסא, עיין שם היטיב כל התורה בלקוטי תנינא סימן א', כי הוא פירוש על המעשה הנ"ל. כי זאת התורה נאמרה בראש השנה שאחר זה הספור, והדברים שתומים ונעלמים מאד. גם חסר קצת כי לא נכתב בשלמות.

ופעם אחת דבר מהמעשיות, והזכיר אז עניין זה מקשר המעשה הזאת עם התורה הנ"ל. כמה נורא ונפלא ונשגב מאד העניין הזה למי שיש לו לב להבין. ואז אמר: אם אין אתם שמחים איני יודע מה לכם, כלומר שראוי לנו לשמוח על כל פנים מאד תמיד כשזכינו לטעם אורות נוראות כאלו וכו'. ואחר שסיפר המעשה הזאת, אמר שאתם יכולין לומר עליה תורה כל ימי חייכם, וגער בנו על שאין אנו שמחים, ואמר שראוי לנו לשמוח מאד מאד.

מכתב

(ספר אפי הנחל א' - מכתב ד')

ב"ה, ג' שבט תשי"ח, טבריא.

לכבוד בעל נפש עשירה יקרה מפנינים הנעים. ישמרוהו ה' ויחיהו לארך ימים בשבע שמחות ונעימות נצח.

לשמחת לב וענג נפש רב היה לי הסבה מהשגחה העליונה שזכיתי לבקר בהיכלו בשבת אחים גם יחד בלב אחד לב אמת, התרגשתי מאד על היחס הלבבי. באמת אומר לו כי אינני מסיח דעתי ממנו, הוא נחלק בלבי ומחי תמיד, ואיך אזכה לגלות ולהאיר לו אור הדעת של אור האורות הגנוז וצפון של רבנו הקדוש זצ"ל המאיר בכל העולמות.

הנני שולח לו כמה קטעים משחיותי הקדושות:

אמר, אני אוליך אתכם בדרך חדש שלא היה מעולם. איך אפשר שלא יחלקו עלי מאחר שאני הולך בדרך חדש שעדיין לא הלך אדם בו מעולם, וגם הבעל שם טוב לא, ושום בריאה לא, ואף-על-פי שהוא דרך ישן מאד אף-על-פי כן הוא חדש לגמרי. אמר, אם היה הבעל-שם-טוב שומע תורת

היה אצלו גם-כן חידוש, אם היה רשבי" שומע תורתי היה גם-כן חידוש גם אז. אני רוצה לגלות ולהכניס יראה באנשי, יראה נפלאה שעדיין לא הייתה יראה כזאת בעולם.

אמר לעניין המפרסמים של שקר, כי על הבעל-דבר קשה מאד לטרח עם כל העולם להטעות מדרך הישר, על-כן העמיד מפרסם אחד במקום פלוני ומפרסם אחד במקום פלוני. אמר על אנשי שלומו שקשה להם שירימו את עצמן להנהיג ברבנות והתנשאות מחמת שהכנסתי בהם אמת הרבה יותר מדי. הפחות שבאנשי אני מוליך אותו בדרך של צדיק גדול מאד וכו'. מי שיתקרב לאנשי-שלומי ואפילו מי שרק יגע בהם, בוודאי יהיה איש כשר באמת, ולא איש כשר בלבד כי אם אפילו צדיק גדול מאד יהיה מי שיזכה להתקרב לאנשים שלי. אמר אני נהר המטהר מכל הכתמים.

אני אילן נאה ונפלא מאד עם ענפים נפלאים מאד, ולמטה אני מונח בארץ ממש. אם הייתי רוצה לגלות מאתי - היו כל העולם רצין אחרי. אני יודע בברור שאני מנהיג הדור יחידי בעולם ואין מנהיג כמוני. עוד יהיה זמן שתהיה מתגעגעים מאד על שיהי בידיכם חידוש נפלא כזה ועזבתם אותו וכו'. כבר גמרתי ואגמור. לעתיד יהיה כל העולם אנשי ברסלב. וינתתי לכם לב בשר" - אותיות 'ברסלב'.

הבעל-דבר מתגבר על האדם, ואינו מניח אותו להתקרב אל הצדיק האמת שממנו יונקים הכל, אך כל זמן שהוא עדיין בתוך כלל ישראל ולא יצא לגמרי, אז עדיין יש לו תקוה להתקרב אליו.

צריך האדם להעמיק עיונו לדעת ולהכיר גדלת הבורא על-ידי כל דבר ודבר מהבריאה, עד אשר יבוא לבחינת התכלית של אותו הדבר. וקטני ערך כמונו היום שכלנו במדרגה פחותה מאד שאי אפשר לנו לבוא לידיעה זאת, יש לנו לכסף ולהשתוקק מאד מי יתן והיה לנו מנהיג הדור רועה נאמן שיוכל להאיר גם בנו ידיעת והשגת הבורא יתברך בלי שום מסך המבדיל, כדי שזוכה לבוא אל התכלית...

עצות ותפילות

(לקוטי עצות - זיכרון, א-ב)

התפלה מסגל לזכרון (לקוטי מוהר"ן, סימן ז').

על-ידי תענית וצדקה, ובפרט צדקה לארץ-ישראל, על-ידי-זה

נתבטל השכחה וזוכה לזכרון (שם לו).

... וברחמך הרבים, תוציאני ותעלני מבחינת בהמה לבחינת אדם, מגוף לנפש, מחמר לצורה, מחשך לאור, מסכלות לחכמה, מחכמות ומחשבות חיצוניות לחכמות התורה הקדושה, משכחה לזכרון. ותשפיע עלי מאתך כח הזכרון, ואזכה לזכור תמיד היטב את כל דברי תורתך ועבודתך, הן מה שאני לומד בספרים הקדושים, הן מה ששמעתי או מה שאני עתיד לשמע על פי רבותי וחברי כל הדברים הקדושים הנוגעים ליראת ה' ולעבודתו ותורתו, כלם אזכה לזכור תמיד היטב בכח הזכרון דקדשה מעתה ועד עולם, ולא אשכח שום דבר ממשנתי. ואזכה לזכור תמיד היטב את אחריתי וסופי, ולשום לבי היטב על מה אתינא להאי עלמא שפלה, ומה יהיה בסופי ואחריתי כאשר יבא קצי, ולא אשכח זאת כל ימי חיי, ואזכה לזכור זאת היטב בכל יום ויום, כי כל ימינו ושנותינו הם הבל, כחלום יעוף, וכצל עובר, כענן כלה, וכרוח נושבת, וכאבק פורח. ואי אפשר להמלט מן המיתה בשום אופן, "ואין משלחת במלחמה". ומה נחשב על ה' ומה נעשה ליום פקדה, "זכור תזכור ותשוח עלי נפשי. זכור אל תשכח את אשר הקצפת את ה' אלקיד" מנעורך עד היום הזה, כי אין שכחה לפני כסא כבודו ואין נעלם מנגד עיניו. עזרני והושיעני לזכור את כל זאת תמיד, באופן שאזכה לרחם עלי מעתה למלט נפשי מני שחת, ולהכין צדה לדרכי, אורחא רחיקא ואפילו זוודין קלילא לית לך.

ועזרני ברחמך הרבים, שאזכה לשכוח את כל מיני מחשבות זרות, מחשבות חיצוניות וחכמות חיצוניות, וכל מיני הרהורים רעים ועקמימיות שבלב, שנדבקו בלבי ובדעתי בעוונותי הרבים, וכל מיני מחשבות המבלבלים מעבודתך האמתיות. כלם אזכה ברחמך הרבים להעבירם מדעתי ולבי לגמרי ולשכחם לגמרי מעתה ועד עולם, ומעתה אזכה לזכור אותך תמיד בכל עת, בשבתי בביתי ובכלתי בדרך בשכבי ובקומי, ולדבק מחשבתי אליך תמיד ולתורתך ולעבודתך באמת, ביראה ואהבה בקדשה ובטהרה גדולה באמת ובאמונה שלמה. ואזכה שייתדבק לבי ומחשבתי אליך ולתורתך ולמצוותיך באמת, בדבקות גדול ובהתקשרות אמיץ וחזק מאד, עד שאזכה לזכור היטב את כל דברי תורתך ועבודתך תמיד לעולם ועד, ולא אשכח שום דבר מדברי תורה ועבודה לעולם, רק אזכה לזכרם תמיד בעלמא דין ובעלמא דאתי. (לקוטי תפילות א' - מתוך תפילה ל"ז)

תרומות בכל סניפי הדואר, חשבון מספר 89-2255-7

מערכת 054-8484486 או 054-8429006

ת.ד. 27100 ירושלים / שידוכי מצוה 02-5824048 (15:00-13:00)

דוא"ל Shabat.Breslev@gmail.com

ורדת-הדפסת עלונים (ארכיון) www.nanach.org/parsha